

Guillem de Vinatea, valencià insigne, es presenta als reis per oposar-se, en nom de la ciutat i de les viles de Xàtiva, Algezira, Murvedre, Maella, Borriana i Castelló, a la creació d'un veritable estat dintre l'estat a favor de l'infant Ferran. Arriba, gairebé, a l'amenaça, i la reina, que és una infanta castellana, Elionor, exclama:

- Señor, esto no consentiria el rey Don Alfonso de Castilla, hermano nuestro, que él no los degollase a todos!

I Alfons, el rei d'Aragó, va dir-li:

- Reina, reina, el nostre poble és franc, e no és així subjugat com és lo poble de Castella, car ells tenen a Nós com a senyor, e Nós a ells com a bons vassalls e companyons.

I Pere III (1383) declara, en un discurs a les Corts:

- Si guardats vostres furs e constitucions e vostres privilegis, aquí trobareu quantes donacions (els reis d'Aragó) han fetes e veurets que sots los pus francs pobles del món.

I el seu fill Martí l'Humà insisteix (1406) a Perpinyà:

- Quin poble és en lo món que sia així franc de franqueses e llibertats ni que sia així liberal com vosaltres? Car nós trobam que tots los pobles del món o la major part són subjugats a les taxacions de llurs senyors e als donatius de llur beneplàcit, exceptats vosaltres, qui sots francs d'aquestes taxacions.

5

Durant les dècades que seguiren la mort de Ramon Ber. IV, des del 1162 fins a la fi del segle XII, Catalunya sembla avançar ascensionalment pels mateixos camins per on havia avançat en els temps venturosos del gran comte barceloní. Les causes que menaven títols els estaments per vies de prosperitat no fan sinó persistir i en alguns aspectes s'accentuen. Els resultats favorables de l'eixamplament del territori, de les conquestes de Tortosa i Lleida, comencen a fer sentir els seus efectes en tots els ordres: atracció d'elements de població cap aquells centres de vida urbana superior i cap al règim de llibertat i de privilegis que oferien, lluny de les càrregues que pesaven damunt les gents camperoles sotmeses al règim feudal. Aquesta atracció no era exercida solament damunt els habitants de la Catalunya pirinenca i prepirinenca, sinó també, com hem dit, damunt gents de l'altra banda del Pirineu, del Llenguadoc, principalment, que trobaven un bon camp a llur activitat en nuclis de població menys avançats que aquells d'on ells procedien. Tant per terra com per mar, aquestes relacions catalano-occitanes foren, des del punt de vista econòmic i demogràfic, d'una gran importància. No cal dir com les afavoria i estimulava el fet que un mateix sobirà senyoregés tots aquells territoris. Precisament la unió catalano-occitana sembla acostar-se a la seva culminació. Alfons I de Catalunya, II d'Aragó, el fill de Ramon Berenguer IV - el nostre Ramon Berenguer V - sembla pròxim a aconseguir la plasmació d'aquell ample Estat de territoris a banda i banda del Pirineu, estès de la Mediterrània a l'Atlàntic. Per mort del seu germà Ramon Berenguer III de Provença, Alfons tornà a unir la terra provençal a la seva corona. Al Bearn, en el seu temps, és entronitzada la casa de Montcada. Molts dels territoris intermedis - Carcassona i Besiers, Foix i Comenge, Narbona i Montpeller, el Carlat i el Rasés, la Bigorra i el mateix Bearn - li són feudataris. A Millau, al Gavalda, al Roergue, era el domini directe. Bona part de la Gal·lia meridional, de Niça, sotmesa en 1176, fins al Bearn inclusivament era senyorejada pel sobirà de Catalunya. I n'hi ha prou d'agafar l'itinerari del rei Alfons, elaborat per Miret i Sans, per a comprendre que no es tractava de simples títols honorífics, de senyories purament nominals. El monarca fa estades en aquelles terres i les recorre ni més ni menys que si es tractés de les terres d'Aragó i de Catalunya. Fort d'un títol reial, que ell és el primer a ostentar dels prínceps de la casa de Barcelona, ~~xxx~~ podia aparèixer com a jeràrquicament superior a tots els senyors occitans, i això facilitava la seva obra i li permetia de parangonar-se amb el rei de França, que tenia a més en contra la llunyania i la manca de contacte sovintejat amb aquells països. En el seguici del rei anaven nobles i eclesiàstics, no en general membres de l'alta noblesa, que restaven en llurs possessions, en llurs ~~corts~~ senyoriales, sinó membres de la petita noblesa de Catalunya i Aragó, feliços de seguir el rei i d'entrar en relació amb el món dels trobadors i de les Corts d'Amor. Alguns també atrets pel miratge de l'heretgia. Els trobadors constitueixen el lligam espiritual - sensual també - de tot aquest món, del qual Catalunya ha entrat a formar part. Ells i els joglars recorren tot el territori conjunt; posen en els castells senyoriales, on són ben acollits per dames i cavallers; duen i reciten o canten les composicions pròpies o les d'altri; duen també les notícies més diverses, sobre tot les que concerneixen el món que ells han creat, on les dones tenen un culte que les afalaga - i per això en són les més fervents mantenidores - a on juguen un paper de primer rang, enlairades a la suprema jerarquia: culte de la madona, no de la donzella; de la dona casada, no com a encarnació de virtuts casolanes, sinó com a encarnació de plenitud femenina, en la qual l'amador posa l'amor desinteressat, la tendresa submissa, la pura adhesió; amor jerarquitzat a la manera feudal, en què l'enamorat esdevé el vassall de la dama.

Es el temps que evocava Mistral, quan deia que aleshores

Provença e Catalunya, unidas per l'amor,
Mesclaren son parlar, su costuma e si mor.

E quan havia dins Magalona,

Quan havia dins Marsilha, a-z-Ais, en Avignon,

Quauca beutat de gran renom,

N'en parlavai a Barcelona.

F Soldevila - Moments cruc.

Contra les amenaces dels bisbes i els legats, Pere intervé a favor dels heretges. L'hi decideix la demanda d'auxili del comte de Tolosa, el seu cunyat. "El diumenge, 27 de gener de 1213 rebia els juraments de fidelitat de Ramon VI i el seu fill, ratificats pels consols de Tolosa; Bernat de Comenges lliurà les seves terres a un català, Guillem de Montcada; i Ramon Roger de Foix i Gastó de Bearn feren homenatge de tots llurs castells. El rei de Catalunya i Aragó esdevenia, finalment, sobirà de totes les terres occitanes. La meta dels estadistes catalans esdevenia realitat en el moment precís que ja no es podia mantenir.

(Jordi Ventura)

WVO,

1377 Cortes a Barcelona el 27/4 fins al desembre.

Moviments d'Isabel i filla de (billa)

11 octubre Pere a casa amb hollanda de Fortis - El papa Gregori XI, intalle a Roma el 17 gener.

1378

Cortes el 10 febrer. Cisma d'occident. - mor el 27 13/07 Gregori XI
Papa al cat. pontifical Urbà VI, ~~cisma d'occident~~ (a Roma) i a Avinyó, Clement VII.
mor a l'estada mat d'Amunyat, mulla de Joan i a Loraspa.

1379

Intervenció tardorosa

Cortes a Barcelona el 10 de febrer - Es tornaren a reunir pel novembre, - abans dels oficials reials - suspensió llet i carnes
(que n'havia estat real) -
1 mesdi de l'esper de la mar (cort el 10 may, de Pere III al card. de Navara, demanant-li ajuda o reedificació, ambiant-ho -
Reunet maritim i Bernat Ga muntada. - També es viví als card. d'Albànie i Aragó una el mateix

1380

El 20 d'abril a casa Joan amb na Violant de Bar. - Pere envia al Cid de Babilònia ^(Liria, Egipte) per defensar l'elicitat del rei i el reia d'Armenia ^{judes}
amb a ambayor hi envia el conseller Bonaval Gafere.

1381

1382

Cort a Barcelona ^{Tracte dels} - Fubrid; queu / arduze. ^{del cisma d'occident.}
~~del cisma d'occident.~~

1383

El 12 febrer es reuniren Cortes penents a Montsó. En elles el rei llegí de "proprio" ambels moti (unions - i. quardats vistes p
e emultrains e vistes privilegis, agri tobaets quantes donacions los han llets e venen que soto los puz panchos pobles del món.

als don
els tres braços presentaren una enérgica instància al rei demanant queessin jutjats com a reus de traïció molts funcionaris, consellers de
Corona i del Principat. El rei destitueix alguns funcionaris però no s'entenen contents i vulguen que obtinguin ampl informació
mit del jutge d'Abrera i la seva filla en moti. - Ve a Barcelona Brunalet d'iria, maridat' Eleonora d'Abrera.

1384

el 21 de may ~~amb~~ les Cortes, que havien parat a Tamarit, per la pestilència que hi havia a Montsó, parca el 28 del matí
na a Praga - El 2 de juliol el rei encara no hi havia arribat - Quan hi arribà exporí els seus temors (de la pesta i demuné que l'occidit
el present. i après que les Cortes s'ajuprenen fins al 15 de may del 1384 a Montsó
Protesta del comit d'Empúries, sobre altres drets autònoms d'aquell comit.

1385

amb data 26 de febrer el rei determina ^{proprio de l en l dia} les Cortes convocades per al 15 de may. però la ^{malaltia} ~~malaltia~~ li impideix
assistir-hi. ^(pauell invasió europea)
Parlament a Girona el 1 de may, hi acudiren de la la pens al comit d'Empúries i el capítol d'Amunt emital d'emp el
per rei segon quel na ja d'emp el parant.

1386

1387 - mor el rei el 5 de gener ~~1387~~ en clarejar el dia, al seu palau de Barcelona.

Corts Nuntios 1383

El Rey ha presentat al rei una crònica instantia demanant que fonia destruint i encausant, com a reus de traïció, molt consellys de la corona i del Principat, als quals ha assegurat d'haver revelat els secrets de l'estat a Pere i Enric de Castella, al Juge d'Aragó, als barons de Sicília, al duc de Borgonya i al comte de Cebrera, d'haver afavorit l'impuls de Mallorca i precipitat la pau amb els genovesos amb arutats per a aguts, tot així en perjudicis patits. Els acusats també d'haver envigat trahint la infançia i condeit de castells i ~~per~~ puerils per aells i vent de justícia a les d'or. Podria menys i balde. Per cap la nostra senyoria e si cosa publica que e notoria a tots vistes comuns, e pleques a deu que no ha los a altres atorgats de disens, partides del non que en la Cort ad cap d'ora e encara en la nostra Cort d'algun temps enca e se té e es enca ~~per~~ fort bona justícia. E que en l'inter e corrent el seu gran e importables exaccions e extorsions. El rei entente que estava disposat a fer justícia, pero que per ent l'ingratis unes dels culpables, i dels culpables per ells comuns. Les llets nupcion que se a Barcelona i a Bayona ha nuntat regi i havia oblat informans i que aguts i apelles i, que no calia que els diputats es encausats en acusats publicis. El rei per impunes nels furs. Per les llets nuntat a Pere a que unes un consell de furs de cobrar de tot el regne per via oblat una simple informació. El rei volia que abans les llets acordats el dret de la justícia - L'ambles es nuntat a Tamarit i a Fraga per l'epidemia que a Ten. hi havia i el rei ^(el 4 d'abril 1384) en nunt de l'epidemia que tavia de haver a Fraga ja que al 15 de may 1385 a nuntat les llets. En aquets llets el dret de Fraga, (i en un cas el presentat Riu de Fontenat) per un protest, que cada legislatura repelle, dels drets autonòmics del estat

nat a Perpinyà el 27 de desembre de 1310
 el seu pare ~~era~~ tenia 25 anys
 la mare un xic més gran

als quatre anys (1314) la gran victòria d'Alques

(1314) cinc anys més tard, és la guerra als Carlotls

(fins a 1369)

execució Bernat de Cahors (1364) (Joan anti 14)

prometatge amb Joana de Valois, filla de Felip VI
 (+ 1371) de França

cerament amb brata d'Armagnac

filla del comte d'Armagnac (1373)

fills = jaume (mort a un any d'edat)

Joana (única supervivent)

Joan (mort l'1374)

Antònia (mort també)

Elionor - - - brata mort 1378

(Joan to 28 anys -)

non cerament amb Violant de Borja (15 anys)

meti unió (allit amb Maria de Sicília a l'edat de 15 (1380)

fills = Violant (unica supervivent) 1381
Jaume (mort ariat) (1384)

exemio de Berenguer d'Abella

Juriconnelt, vintautor del
proci contra B de Cabra
i del vin Bartomeu Llunes (1387)

anall del cell (1391)

invain Armanyac (1389)

Corts de Montro - topradi i discuss
de Violant

projecc d'anada a Sardunya (13

Corts de 1383 (crítica de les corts reials
defectes dels funcionaris)

Guerra contra el comte d'Empúries (1385)
acúcio del duc de Brabant a Portugal
contra frances invasors

Carta de 1388 al seu pare
defensant política
de renversament d'aliances
(amistat amb Castella i França. renúncia de Clot II)

discordia - exec del poble Comtats de Lleida
mort de Pere III el gran el 1387

Joan és rei als 37 anys (mort en 1396,
als nou anys de regnat i tenint-ne 46)

Volant morirà el 1431, (als 66 anys)

Andreu:

Mateu de Castelló, comte de Rois
Cera atant joans

Lluís d'Anjou,
titulat rei de Nàpols

politica del Cisma.

Clement VI (Robert de Geneve)
març 1394

es elegit al seu lloc Benet XIII
(Pere de Luna)

els francesos l'abandonen

Pere el gran - *foliaria mediterranea* - *coade* / *clatay*
Sicília (1276 - 1285)

Alfons el liberal (1285 - 1291)
tractat d'Aragó

Jaume II el just - Sardenya (1291 - 1327)
Compromís catalans a França (1302-1311)

Alfons el Benigne (1327 - 1336)

Pere III el del Puçgaleb - unió terres catalanes
Mallorca - arxidiàcia
(1336 - 1387)

Joan I (1387 - 1396)

Martí l'Humà (1396 - 1410)
 Martí el just (mort a Sant Llorenç)
 - 1409 -

Fi de la dinastia
reflexions sobre deute i autoritat
i caràcter rei, coronat B.

Ramon Berenguer IV el Sant (r. 1131^{al} / 17^{any} - 1162^{al} / 47^{any})
marit de Provença d'Aragó *esdevé rei*

titol reial c/ comtat (desapareix Catalunya?)

Comptes Tortosa (1148) Lleida i Fraga (1149) *hequesimes*
Miravet, Prodes i Simona (1153)
tractat Tudilón (1157)

Ramon Berenguer V (conegut com ^{el carl} Alfons I d'Aragó)
(1162 - 1197)

Pere el Catòlic - batalla de Muret (1213)
c. Maria de Montpeller - deixava fill de Jaume
Jaume de Montpeller - rei Jaume I
r. (1213 - 1276)

c. Mallorca i València
Múrcia - repals al rei Jaume
tractat de Corbeil amb Sant Lluís (1258)

divisions regnes entre fills -
Pere - Jaume II de Mallorca - reunificació *Imperi*
Lluís

Paeludi de la nació - què és una nació?
Comunitat de llengua. - *cultura* - *deu* - *omni*,
voluntat d'ésser una cosa diferent, amb personalitat pròpia

Conquesta romana (a-218 a.c.)
Visigots - Atariff a Barcelona (1 any 414)
convenció àrab - 711 - *una sola batalla* - *Guadibeca*
llegans catalans amb septimània - *refugiats* -
reflux ofensiva àrab a Poitiers (732) - *hercòles*, *montell*

Carlemany empíer reunificació territori català - *Guara* (785)
i Barcelona (801) pel fill de CM - *Lluís el piadós* -
Marca (marquès) de Gòtia i d'Empúries (Montaña)
reunificació franca amb ajut de visigots i de la part del país

Guifre el Pelós - *fundació* - *dirigència* - *família* - *procedent*
del Baix Lenguadoc - *esforç* - *antifranca* i
occitanisme - *comte de Barcelona* - *primària* - *colla* - *alt*
comtat - (Bearn, Arles, Carcassona, Gualter - *ingell*,
Girona) *reclen* - *fora* - *Empúries* - *Bonell* - i *Pallars* - *Ribagorça*.

878 - *govern* - *govern* - *com a* - *colònia* - *del*
Regent - *quatre* - *base* - *884* - *al* - *892*
marit - *en* - *llista* - *d'empíer*
pleta - *ben* - *tràns* - *med* -
fundada - *herència*

fill - *dirigència* - *nacional* - *ja* - *és* - *fundada* - *herència*
per - *via* - *masculina* - *directa* - *tendència* - *de* - *des* - *des*

Guifre II Barcelona - Arles i Girona (*amb* - *llengua* - *corpus*)
marit - *comtes* - *Carcassona* i *Bearn*
unificació - *ingell* - *esforç* - *la* - *llengua*
que *remunt* - *del* - *document*

Bonell I - Bonell II - *gran* - *figura* - *comtal*
atac *contra* - *Barcelona* - *del* - *caranais* - *d'* - *Almanzor*
(985)
ajut *demest* - *a* - *França* - *(Hug* - *Capet)* - *cens* - *acte* - *d'*
vanellatge

Ramon Berenguer I el vell (1035 - 1076)
unificació - *combats*
alen - *feutor* - *de* - *batalls* - *(Ribagorça)* - *cap* - *Aragó* i
cap - *a* - *Taragona* - *(papa* - *ab* - *valer* - *de* - *Tutusa* - *i* - *Lleida)*

Udalge - fill - *habricat* i *Berenguer* - *Ramon* II
es - *un* - *pel* - *imperi* - *i* - *co* - *regent* - *herede* - *el* - *rebol*

Ramon Berenguer III - el gran - *Dolça* - *de* - *Promesa*
(c. 1112)
(1096 - 1131) *conquesta* - *Taragona*
Girona - *i* - *Mallorca* - *(empíer)* - *anunci* - *Lleida*
i - *Tortosa*

1714

guerra de successió - acord de l'ocupació francesa - pacific i traïció a Joan d'Àustria - mort com a príncep de Carles II fent un inat mortí deixat com a Felip d'Àustria (1700)

absolutisme - unitarisme francès (Lluís XIV) revoltes contra Felip V. - gran èxit l'assidua reivindicació

bernièr (1704) vigatans i botiflers - entrada d'armes a Barcelona i xifres inicials - oposició com a Castella (felipista) i d'arago (carlista) l'assidua. empentat (1711) canvi equilibri europeu.

Catalunya queda sola - el cas dels catalans Anglaterra davant d'ella - Cat deixa poble i imperium aigües franques d'arago i altres espais franceses - setge total amb tres mesos - Duca de Berwick a la batalla de Casanova 11 setembre 1714. Directe de Nova Planta destrucció total repi autonomia

1640

guerra del Segador

mort de Ferran IV d'arago, absolutisme - Carles I - Felip II d'arago i hispanisme a Europa Catalunya - frontera abandonada - setge de Montornès

Arènia - Catalunya en tot exclusos felipista - mort d'1. C. Catalú - mediterrani mar int. Felip IV i Comte duc d'Àustria - l'èxit, Nyerum i cadells

excursió a l'aldedra - guerra 30 anys - reduccions al dret i drets de catalú

rebellió de Portugal - guerra de Catalunya - Pau Claris - Junta de Berga - Corpus de la sang 7 juny 1640 - mort d'Àustria - Batalla de Montjuïc 23 juny 1641 - mort d'Àustria 27 febrer - espur Ref. catalans

Lluís XIII contra de França - Pau - rendició de Barcelona després d'un setge de 16 mesos (1652) Joan d'Àustria - (el regim) ferides del Roselló i pretat Pirenes

Altres elements vida nacional: Nobles (paper jugat - grans famílies = Montcada, Andorra, Anglerola, Centelles, i intent de revolta contra poder reial - Senyors autònoms o gairebé llibres = Comtes d'Empúries, de Prades, d'Urgell, de Pallars - Comte de Foix.

Homages de govern - Sant Oleguer - Vidal de Vilanova - Infant Pere de Ribagorça - Bernat de Cabrera - Puigdollers

Corporacions locals - municipis de carta - comers de Barcelona - Cornell de Cent (fidelitat per Jaume I en 1267) de Barcelona - 5 consellers - Busch i Briz Cortes (reunió del tresor) i parlaments - delegació permanent, que es crea el 1289 i que substituïa la Generalitat de Catalunya o Diputació del General

Menestralia - ciutadans honorats, artistes - representats a les Corporacions - intents de canvi en l'oligarquia - pagesia - sentit dels mal usos - fudols - pagament de rament

crisi forosa catalana després de la mort de Martí l'Humil - l'elecció de Carles - Compromís de Casp - són presents Jaume d'Urgell i Frederic de Lluís i Lluís de Catalunya. Es elegit Ferran d'Àustria gràcies a la invasió per ex-estranger i al cabot - Jaume d'Urgell i hi opera. paper de Benet XIII

Catalunyanització i nobles - conquesta de Navarra

1464

guerra del català contra Joan sense lle.

Pirineus de Vianna - heren (per la seva mare) del regne de Navarra - Juana Enríquez i el seu fill Ferran

empentat de Carles - catalans contra a defensor - mort (1461) sospita d'empentat.

Guerra entre per la Generalitat i el Rei Barcelona antigada - aliança amb Ferran II i Lluís XI

Són fets reis: Enric IV de Castella (després) + 1466 - Pere de Portugal (Pau I) net de d'Urgell - Benet d'Àustria (net de Joan I)

Juan de Herrera el seu príncep net (1470) complicacions socials = el rament - (Verdallat - realitat) capitulari de Barcelona - civilitat (1472)

india (transitoria) de Ronelli i Cardener a més de Lluís XI.

reivindicació de Juana Enríquez i de Ferran (el català)

aliança cas reial - (200 caranul amb 9 de Foix)